

Versenyző kódja:

	/28/	
--	------	--

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet
54 523 02 - 2016

MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

Országos Szakmai Tanulmányi Verseny

Elődöntő

ÍRÁSBELI FELADAT

Szakképesítés:

54 523 02 Elektronikai technikus

SZVK rendelet száma: 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli:

Számolási/áramköri/tervezési feladatok megoldása elektrotechnika/elektronika, digitális technika, irányítástechnika tananyagból.

Elérhető pontszám: 100 pont

Az írásbeli verseny időtartama: 180 perc

2016.

Javító	
Aláírás	

Elért pontszám	
----------------	--

Kedves Versenyző!

Javasoljuk, hogy először olvassa végig a feladatokat, a megoldást az Ön számára egyszerűbb kérdések megválaszolásával kezdje.

A sikeres verseny érdekében kérjük, hogy figyeljen az alábbiakra:

- Az egyes oldalakon a feladatok leírása után hagyott szabad helyen dolgozhat, itt kell a végleges megoldását megadnia. **Különálló lapot nem használhat!**
Szükség esetén fogalmazványt „piszkozatot” készíthet, amelyet a feladat beadása előtt átlósan húzzon át. Ez nem képezi a dolgozat értékelendő részét.
- Némelyik feladattípus elvárja, hogy megindokolja választását. Kérjük, hogy itt szorítkozzon a lényegre, s mindig a kipontozott vonalra próbálja meg összefoglalni a legfontosabb szempontokat!
- **Teszt jellegű feladatoknál nem javíthat!**
Javasoljuk, hogy a megoldását először ceruzával jelölje be, majd miután többször átgondolta, írja át tintával.

A feladatok megoldásánál ügyeljen a következők betartására:

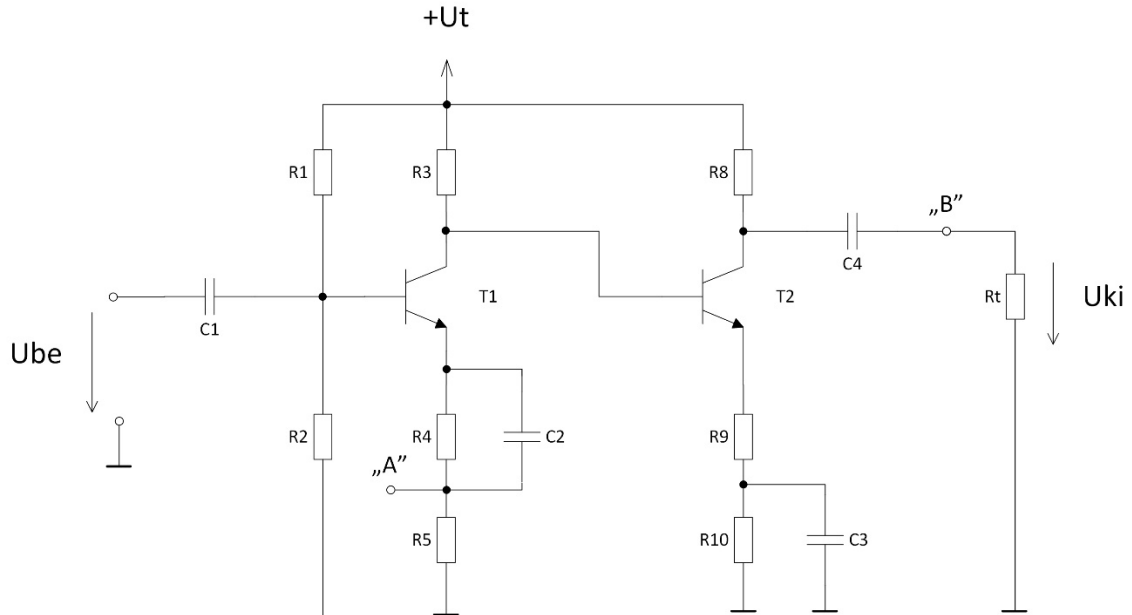
1. A feladatok megoldásához az íróeszközön és rajzeszközökön (vonalzók, körző, szögmérő) kívül csak számológépet használhat!
2. Ceruzával írt versenydolgozat nem fogadható el, kivéve a szükséges vázlatokat, rajzokat!
3. Meg nem engedett segédeszköz használata a versenyből való kizárást vonja maga után!

Ügyeljen arra, hogy áttekinthetően és szép külalakkal dolgozzon!

Sikeres megoldást és jó munkát kívánunk!

1. Feladat**Kétfokozatú erősítő**

Az ábrán látható egy kétfokozatú tranzisztoros erősítő kapcsolás BC182 típusú tranzisztorok felhasználásával.

$$R_1 = 125k\Omega; R_2 = 20k\Omega; R_3 = 15k\Omega; R_4 = 1,8k\Omega; R_5 = 220\Omega; R_8 = 2,2k\Omega; R_9 = 47\Omega; \\ R_{10} = 1,5k\Omega; R_t = 10k\Omega$$

$$C_1 = C_3 = 20\mu F; C_2 = 2\mu F; C_4 = 10\mu F$$

Versenyző kódja:

/ **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

a) Határozza meg mindkét tranzisztor munkaponti jellemzőit

3,5 pont

A számításoknál $U_t = 12V$, $U_{BE0} = 0,6V$, $I_{E0} = I_{C0}$ értékeket alkalmazzon mindkét tranzisztor esetén! A feszültségosztó számításánál a bázisáram hatása elhanyagolható!

$$U_{B0T_1} = ?; U_{E0T_1} = ?; U_{C0T_1} = ?; I_{E0T_1} = ?; U_{E0T_2} = ?; U_{C0T_2} = ?; I_{C0T_2} = ?$$

Oldalpontszám: ..... pont / 3,5 pont

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

6 pont

b) Számítsa ki sávközépen az erősítő be- és kimeneti ellenállását!

A számításokhoz a következő katalógusadatokat használja.

$h_{11T_2} = 4,5k\Omega$ a T2 tranzisztor munkapontjában.

$h_{21} = 300$

$h_{22T_1} = 15\mu S$ és $h_{22T_2} = 30\mu S$

$R_{be} = ?$; $R_{ki} = ?$

Oldalpontszám: ..... pont / 6 pont

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

7 pont

- c) Számítsa ki sávközépen az eredő feszültségerősítését!
A számításokhoz a b) feladatban megadott katalógusadatokat használja!

$A_{u_e} = ?;$

- d) Tegyük „A” és „B” pontok közé $R_6 = R_7 = 24k\Omega$ értékű ellenállásokat egymással párhuzamosan kapcsolva! Magyarázza el, hogyan befolyásolja az átalakítás a működést!
3 pont

.....
.....
.....
.....
.....

Oldalpontszám: ..... pont / 10 pont

e) Határozza meg a B_u visszacsatolási tényezőt és a H hurokerősítést majd számítsa ki a visszacsatolás hatására módosított erősítőjellelmezőket! 6,5 pont

$B_u = ?; H = ?; A_{uv} = ?; R_{be_v} = ?; R_{ki_v} = ?$

f) Magyarázza el, hogy hogyan befolyásolja a kapcsolás működését, ha az „A” és „B” pontok közé elhelyezett R_6 ellenállással egy $C_5 = 1\mu F$ értékű kondenzátort kapcsolunk sorba! Az erősítő sávközépi frekvenciája $1kHz$ és $10kHz$ közöttinek tekinthető. 2 pont

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oldalpontszám: ..... pont / 8,5 pont

2. Feladat**Rövid kérdések elektrotechnika, elektronika témakörökből**

- a) Két ellenállást sorosan kapcsoltunk. Megmértük az eredő ellenállásukat, amely $R_s = 3,75k\Omega$ értékű. Az egyik ellenállás értéke 750Ω . Számítsa ki ezen ellenállásokkal létrehozott párhuzamos kapcsolás eredőjét! *3 pont*

$$R_p = ?$$

- b) Egy váltakozó áramú hálózat teljesítményei: *3 pont*

$$P = 866mW; S = 1W$$

Számítsa ki a fázisszög és a meddő teljesítmény értékeit!

$$\varphi = ?; Q = ?$$

- c) Egy $C = 20\mu F$ -os kondenzátort $f = 2kHz$ -en működtettünk. Ugyanezen a frekvencián azonos értékű reaktancia szempontjából mekkora induktivitású tekercsel helyettesíthető a kondenzátor? 3,5 pont

$$L = ?$$

- d) $L = 20mH$ induktivitású tekercsnek megmértük a soros veszteségi ellenállását, $r_s = 5\Omega$ értéket kaptunk. A tekercsből $f_0 = 5kHz$ rezonancia frekvencián működő párhuzamos rezgőkört akarunk készíteni. 11,5 pont
- Határozza meg a szükséges C kapacitás értékét! (2 pont)

$$C = ?$$

- Mekkora a rezgőkör Q_0 jósági tényezője? (2 pont)

$$Q_0 = ?$$

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

- $R_t = 100k\Omega$ -os terhelés esetén számítsa ki a rezgőkör Q_t terhelt jósági tényezőjét és B_t terhelt sávszélességét! (4,5 pont)

$$Q_t = ?; B_t = ?$$

- Változtassa a frekvenciát $f_1 = 10kHz$ -re és számítsa ki X_{C_1} és X_{L_1} értékeket! (3 pont)

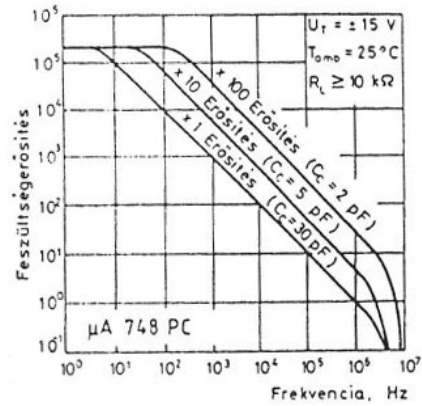
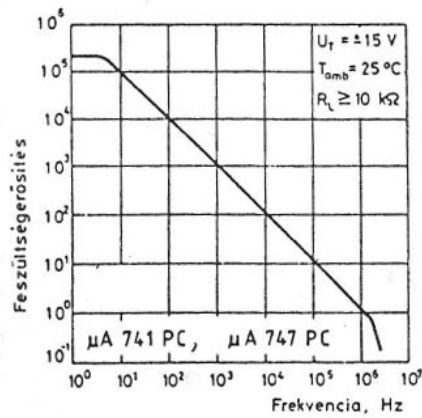
$$X_{C_1} = ?; X_{L_1} = ?$$

Oldalpontszám: ..... pont / 7,5 pont

3. Feladat

Műveleti erősítő kapcsolás méretezése

Az ábrán egy műveleti erősítő A_u nyílthurkú erősítésének frekvencia menete látható.

$$A_{u_0} = 2 \cdot 10^5$$

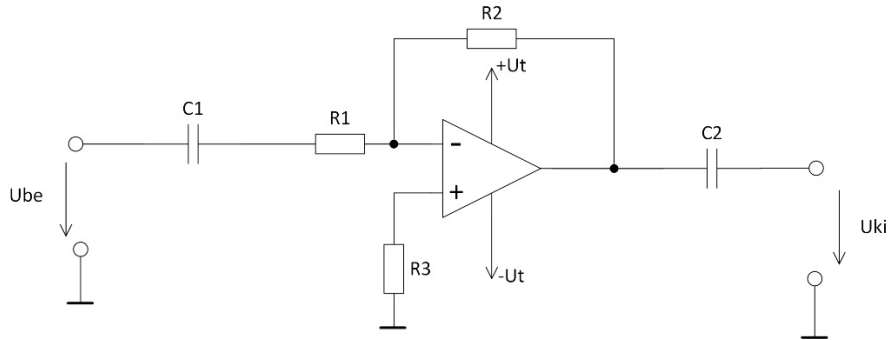
- a) Minimálisan hányszoros erősítést lehet vele stabilan megvalósítani $\varphi_t = 45^\circ$ stabilitási tartalék esetén? Válaszát indokolja! 2,5 pont

$$A_{U_{vmin}} = ?$$

- b) Számítsa $A_{u_{vmin}}$ esetén a H hurokerősítés értékét dB -ben! 2 pont

$$H = ?$$

- c) Az előző műveleti erősítő alkalmazásával készítsen $40dB$ erősítést megvalósító erősítőt a következő kapcsolásban! 3 pont

Határozza meg a kapcsolásban szereplő ellenállások értékeit úgy, hogy $R_{be} \geq 1k\Omega$!

$R_1 = ?; R_2 = ?; R_3 = ?$

- d) Mekkora lesz a visszacsatolt erősítő felső határfrekvenciája?

1,5 pont

$f_{fv} = ?$

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet
Komplex írásbeli
Elektronikai technikus

4. Feladat

Kombinációs hálózat tervezése.

Adott egy logikai függvény konjunktív, sorszámos alakja:

$$F^4(A, B, C, D) = \prod (0,1,4,6,7,8,9,14,15)$$

a) Ábrázolja a függvényt V-K táblán!

3 pont

b) Írja fel a függvény egyszerűsített algebrai alakját!

3 pont

Oldalpontszám: ..... pont / 6 pont

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

- c) Alakítsa át a függvényt V - K tábla segítségével, hogy 2 bemenetű $NAND$ kapukkal realizálható legyen!

3 pont

- d) Írja fel az egyszerűsített algebrai alakot a tábla alapján! Alakítsa át olyan formába, hogy 2 bemenetű $NAND$ kapukkal realizálható legyen!

3 pont

Oldalpontszám: ..... pont / 6 pont

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

- e) Valósítsa meg a függvényt 2 bemenetű *NAND* kapukkal! Rajzolja fel a kapcsolást szabványos rajzjelekkel úgy, hogy a bemeneteken a változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre!

3 pont

Oldalpontszám: ..... pont / 3 pont

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

- c) Vegye fel a szinkron hálózat működési (állapot-átmeneti) tábláját a startolást figyelembe véve!

8 pont

Oldalpontszám: ..... pont / 8 pont

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

6 pont

d) Rajzolja fel a bináris és a decimális állapotdiagramokat!

e) Rajzolja fel a hálózat ütemdiagramját!

3 pont

Oldalpontszám: ..... pont / 9 pont

Versenyző kódja: / **28** /

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

Komplex írásbeli

Elektronikai technikus

- f) Adja meg az állapotdiagramokban szereplő állapotok számát és hasonlítsa össze a teljes lehetséges állapotok számával! Mit tapasztal? *1,5 pont*

- g) Amennyiben nem teljes az állapotdiagram, vizsgálja meg a hiányzó állapotokat is és rajzolja fel a teljes bináris állapotdiagramot! *4 pont*

Elérhető pontszám: 100 pont

Elért pontszám: ..... pont

Oldalpontszám: ..... pont / 5,5 pont